No. 135. 1839.

VLISSINGSCHE COURANT.

Donderdag 7 November.

[illegible] verschijnt des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags. De prijs van het Abonnement, voor drie maanden, is f 2,25, en franco per post f 2,50. De Advertentien behooren op ongezegeld papier te worden ingeleverd. Dezelve worden gerekend tegen 10 ct. de regel, uitgezonderd Huwelijks-, Geboorte- en Doodbekendmakingen, waarvan de prijs, van 1 tot 6 regels, is f 1,20; en voor iederen regel daarboven 20 ct., behalve het, voor elke Advertentie, aan het Rijk verschuldigde Zegelregt van 55 ct. Brieven enz., franco.

Nog iets over de Ministeriële verantwoordelijkheid.

[W]anneer wij nog eens op dit onderwerp terug komen, laat [men] dit gereedelijk verontschuldigen, zoowel door het gewigt [van] het onderwerp zelve, als door de aanleiding, welke ons, [zoo als] hier onder blijken zal, daartoe gegeven is.

[Het] *Handelsblad* van 5 dezer, uit de verwachting, gelijk ook [wij] dit vroeger deden, dat, bij de aanstaande wijziging der [Gro]ndwet, ten gevolge van het verlangen der beide kamers, het [begi]nsel der ministeriële verantwoordelijkheid, althans *in overwe[ging]* zal komen.

„De Koning," vervolgt dat blad, « die in de hoogste plaats [d]e bevelen tot uitvoering geeft, kan niet verantwoordelijk zijn. [H]ij zou, ware hij verantwoordelijk, ophouden Koning te wezen. *[D]e verantwoordelijkheid begint dus, en niets is billijker, bij [hen], welke, als hoofd-ambtenaren van de uitvoering, die der Koninklijke bevelen op zich nemen.*"

Het verheugt ons, het *H. B.* in dit opzigt met ons eenstem[mig] te vinden.

Het *H. B.* schijnt echter tweederlei soort van verantwoorde[lijkh]eid aan te nemen, als: eene *geregtelijke* en eene *zedelijke.*

Met de *eerste* blijkt hetzelve minder te zijn ingenomen, en [wel] voornamelijk omdat de *uitwerking* derzelve, volgens onze [staa]tsbeginselen, door eene wet zou behooren te worden gere[geld], en het, blijkens de ondervinding in Frankrijk, zoo moei[lij]k is, eene goede wet op dit stuk te maken.

Het noemt daarenboven veel *gewisser* en *vollediger* dat uit[wer]ksel, hetwelk wordt verkregen door de betrekking, in welke [de] Ministers staan tot de vertegenwoordigers, namelijk door de [bev]oegdheid der laatste, om de Ministers persoonlijk aan te spre[ken] over de handelingen van het Gouvernement, en die han[del]ingen te vergelijken met de wet.

[I]n dit opzigt zijn onze inzigten verschillende van die van [het] *H. B.* Wij voor ons houden de verantwoordelijkheid, welke [dat] blad eene *geregtelijke* noemt, *onmisbaar*, en de *zedelijke* ten [een]male *onvoldoende.*

[Wel] is waar, de Staten-Generaal en de Natie zullen zich over[tuig]d hebben, dat er in strijd met de wet gehandeld is, — maar [wan]neer het nu daarbij blijft, wanneer de Kroon goedvindt, niet [alleen] den Minister in functien maar zelfs den onwettigen maat[rege]l in werking te laten, welk middel is er dan om aan de [wet] regt te verschaffen? en zoo geen, wat beteekent dan zulk [eene] verantwoordelijkheid?

[Reeds] op zich zelven toch, moeten bestaande bedreigingen te[gen] overtredingen heilzaam werken, en van die overtredingen [doen] terug huiveren. Zoodanige bedreigingen bestaan er niet, [zond]er eene *geregtelijke* verantwoordelijkheid.

[Ne]men wij eens aan, dat een Minister ter *zedelijke* verant[woo]rding eener onwettige daad voor de Staten-Generaal wordt ge[roep]en, dat hij zoo goed hij kan zijne handelwijze verdedigt — [doo]r dat de Staten-Generaal daar door niet zijn bevredigd; wat dan?

[Ha]d er eene *geregtelijke* verantwoordelijkheid bestaan, ware bij [de] wet de magt aan de Staten-Generaal verleend, om zulk eenen [Min]ister in staat van beschuldiging te doen stellen, sprak de Hooge [Raa]d het verdiende vonnis uit, hetzij dan dat de straf bestond [in e]erloosverklaring, in gevangenis of geldboete, zeker is het, [dat] hij-zelf, werd bij in functie gelaten, of wel zijn opvolger [zich] zou wachten, op nieuw de hand te leggen aan de uitvoe[ring] van eenen maatregel, welke door de hoogste regtbank was [verk]laard, onwettig en strafbaar te zijn.

[Hi]er door ware het aan de maatschappij berokkende kwaad [gew]roken en deze in hare grondwettige regten hersteld.

[Mi]sschien zal ons aanvoeren, dat, volgens het nieuwe wetboek van [regts]vordering, de Procureur-Generaal de vervolging evenwel zou [kunn]en doen en alsdan hetzelfde resultaat zou kunnen worden [verk]regen. Maar wij antwoorden, dat de Procureur-Generaal [die v]ervolging ook *niet* zou kunnen doen, dat hij zelfs zou kun[nen] worden gelast, dezelve na te laten en hij volgens art. 5 [der] wet, op de zamenstelling der regterlijke magt dan verpligt [zou] zijn, hieraan te gehoorzamen of zijn ontslag te nemen.

[Da]arenboven moeten de misdrijven bij de wet zijn gequalific[eerd], om grond van vervolging te kunnen opleveren, en er zou [het]zij bij het wetboek van strafregt, hetzij bij eene afzon[derlijke] wet in een aantal gevallen moeten worden voorzien, [welk]e wij nu niet in de tweede afdeeling van het vigerende [Code] Penal aantreffen.

[Zo]u overigens het maken van zulk eene wet wel aan zoovele [zwa]righeden onoverkomelijke bezwaren onderhevig zijn, als het *H. B.* schijnt [te ve]rmeenen? Zou het in allen gevalle niet verdienen dat wij [beproe]fden, hoever wij het brengen kunnen, daar de zaak voor [ons v]an zóó groot gewigt is?

[He]eft niet reeds de Graaf *van Hogendorp*, in het jaar 1831, [in zi]jn stukje de ontwikkeling, bladz. 89, ons opmerkzaam ge[maa]kt op de wet over dezelfde materie voor het Groot-Hertogdom [Bade]n vastgesteld, en zouden wij door den voornaamsten inhoud [dier] wet tot grondslag te nemen niet reeds een goed eind weegs [gevo]rderd zijn?

[W]ij gelooven ja.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD VLISSINGEN,

Brengen bij deze ter kennis van de belanghebben[de]n, dat bij hun is ingekomen en op heden ter in[vor]dering aan den Heer Ontvanger der Directe belas[tin]gen, alhier verzonden, het door Zijne Excellentie [den] Heere Staatsraad Gouverneur dezer Provincie, executoir verklaarde suppletoire kohier van het Patentregt, over het 1e kwartaal 18 39/40, en noodigen de daarop voorkomende Belastingschuldigen uit, om het door hun verschuldigde, binnen de bij de wet bepaalde termijnen, in handen van voornoemden Ontvanger te voldoen.

En opdat niemand hiervan onkundig zij, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt, ter plaatse waar zulks gebruikelijk is te geschieden, mitsgaders in de Stads-Courant geplaatst.

VLISSINGEN, den 6 November 1839.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
A. VAN DER SWALME.
Ter Ordonnantie van Hun Edel Achtbare,
S. VAN DER SWALME,
Secretaris.

Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 1. *November.* Uit Rome schrijft men van den 7 October, dat de Paus geheel in onmin ligt met den Keizer van Rusland. Keizer *Nicolaas* heeft aan alle Roomsch Catholieke bisschoppen in Rusland en in Polen bevel gegeven, dat geene geestelijke autoriteit met Rome in eene direkte onderhandeling mag treden, zonder de correspondentie, van welken aard die ook zijn moge, door het ministerie van buitenlandsche zaken te verzenden en te ontvangen. Door het Russische gezantschap in Rome is deswege eene nota overgegeven, waarin de Keizer een of meer bisschoppen zal benoemen, om de zaken der R. kerk in zijn land te besturen. Deze tijding verwekt groote ontsteltenis te Rome.

— Men meldt uit Berlijn dd. 26 October: Uit de provinciën ontvangt men treurige berigten. De voorjaars en herfst-overstroomingen en doorbraken hebben den grootsten nood te weeggebragt. Het brood stijgt dagelijks in prijs, de aardappelen zijn slecht en schaarsch, de bedelarij langs de straten neemt vreesselijk de overhand, en daar zij uit den dringendsten nood haren oorspong ontleent, kan de Politie er niets tegen doen. Er zullen in alle steden toevlugtsplaatsen werden aangelegd, om de armen, die geen hout hebben, ten minste eenige bescherming voor den winter te verschaffen.

— Te Berlijn is, ter gedachtenis van het gevierde eeuwfeest van de invoering der Hervormde Godsdienst, op den 2 November 1839, van stads wege een gedenkpenning geslagen. Aan de eene zijde daarvan ziet men de borstbeelden van keurvorst *Joachim II* en van Z. M. den thans regerenden Koning. De keerzijde stelt de toediening van het H. Avondmaal voor, in het oogenblik der uitreiking van den beker, met het omschrift: » *Drinkt alle daar uit*," Matth. 26 vs. 27, en: » *Onderzoekt de schriften, — die zijn 't die van mij getuigen.*" Joh. 5 vs. 39.

— Men meldt uit Hannover, dd. 25 October: Mag men de berigten gelooven, die tegenwoordig veelvoudig het onderwerp der gesprekken uitmaken, zoo zou nopens de vraag der ontbinding of niet-ontbinding van de verdaagde standenvergadering in het Kabinet nog niets besloten zijn; zelfs beweert men, dat de gevoelens der verschillende leden van het Kabinet dienaangaande zeer uiteenloopen.

— Van de Turksche vloot zijn reeds 2000 man gestorven, en 1600 liggen in de hospitalen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 2. *November.* Donderdag avond is in deze hoofdstad een brand uitgebarsten, die zeer treurige gevolgen gehad heeft. Hij ontstond in de wijk Pimlico, niet ver van het nieuwe paleis der Koningin, in het huis van zekeren vuurwerkmaker *Harding*, dat, benevens het daar naast gelegene, binnen korten tijd vernield was. De vrouw van den vuurwerkmaker is zoo zwaar gebrand, dat geringe hoop op haar behoud overblijft; de lijken van twee andere vrouwen zijn van onder het puin uitgehaald, en men vreest dat de overige bewoners der beide huizen, te zamen vijf in getal, insgelijks omgekomen zijn.

— De Heer [illegible], werktuigkundige te Londen, heeft eene nieuwe soort van geweren uitgevonden, welke alle bekende soorten moeten overtreffen. Deze geweren, die een getrokken loop hebben, zijn zeer eenvoudig, zij zijn van een rad voorzien, dat om eene as draait en met zeven patronen wordt beladen, die achtervolgens afgeschoten worden. Na de ontlading van dit rad heeft de schutter slechts een ander geladen rad aan te brengen, hetwelk zeer gemakkelijk geschieden kan, zoo dat hij zich alleen van een aantal geladen raderen heeft te voorzien, om een bestendig vuur te onderhouden. Alle de zeven schoten worden in minder dan 15 seconden gedaan. De geweren dragen honderd en vijf yards (ongeveer 100 Ned. ellen). Men heeft reeds, in het bijzijn van deskundigen, met deze geweren proeven genomen, die alle zeer voldoende zijn uitgevallen. Bij dezelve heeft een zoodanig geweer slechts eenmaal geweigerd. De geweren behoeven niet dan na het gebruik van vier honderd raderen, dus na twee duizend acht honderd schoten, schoon gemaakt te worden.

— De dépêches van den Admiraal *Stopford*, gisteren bij de Engelsche regering ontvangen, moeten van groot belang zijn, Ruslands handelwijze in het Oostersche vraagstuk heeft bij Engeland, Frankrijk en Oostenrijk innige afkeuring gevonden (*a strong feeling of disapprobation*). Eene krachtige [illegible] waaraan Engeland sterk neemt, zal eerlang in deze zaak plaats hebben.

— Deskundigen schrijven thans de strengheid, waarmede de Chinesche overheden den sluikhandel in opium tegengaan, niet aan zorg voor het welzijn harer onderdanen, maar aan de ondervinding toe, dat door den in de laatste jaren sterk toegenomen invoer van dat artikel en van Britsche fabrijkwaren, te veel zilver het land uitging. In weerwil van al het gebeurde, wordt aan de Chinesche zeekusten door kleine Engelsche schepen ter sluik nog veel opium aangebragt.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 2. *November.* Te Dol, in Bretagne heeft het volk zich den 24n weder gewelddadig tegen het vervoer van graan, dat naar de zeehaven St. Malo bestemd was, verzet. Het huis van een graanhandelaar is geplunderd en de gendarmes, die zich daartegen wilden verzetten, werden door steenworpen verjaagd. De alarmtrom werd wel geslagen, doch naauwlijks 20 nationale gardes kwamen onder de wapenen, en dezen hebben mede van het volk veel te lijden gehad. Den volgenden dag echter zijn uit Rennes reeds eenige troepen te Dol aangekomen, en is de rust aldaar spoedig hersteld. Zes en twintig belhamels bij de gepleegde ongeregeldheden zijn in hechtenis genomen en naar St. Malo opgezonden. De prefect heeft de nationale garde van Dol, die zoo slecht aan hare roeping had voldaan, ontbonden.

— De Koning, die naar Fontainebleau geweest was, is eergisteren avend op de Tuilerien teruggekeerd. Op de boulevard des Invalides is zijn rijtuig gebroken, doch zonder verder ongeluk, en Z. M. is in de koets van het gevolg naar het Kasteel gereden.

— Ter gelegenheid van het Allerzielenfeest, zijn de graven van *Pépin* en *Morey*, de bekende deelgenooten aan den verfoeijelijken aanslag van *Fieschi* tegen het leven des Konings, zoo druk bezocht geworden, dat men gemeend had, naar het kerkhof, waar deze misdadigers begraven liggen, eenige politiedienaren te moeten zenden. De rust was echter niet verstoord geworden.

— Het dagblad *la Presse* berigt, dat de Fransche regering besloten is, tot de erkenning van Nieuw-Zeeland, als onafhankelijken staat, over te gaan.

— In een der steengroeven van Pretry, nabij Touraus, heeft men de beenderen van eenen versteenden olifant gevonden, welke nog zoo weinig veranderd zijn, dat men ze gemakkelijk onderkennen kan, zij zijn echter zeer broos, en zelfs sponsachtig. De beide slagtanden van dit, waarschijnlijk tot de voorwereld behoord hebbend dier, zijn in hun geheel; een der-

zelve is ontbloot, waartoe eene uitgestrektheid van 3 à 4 voeten werd vereischt; het ivoor van dezelve was zeer blank, doch bij de geringste poging om ze uit den grond op te heffen vielen zij in gruis.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, *den 3. November.* Zijne Majesteit heeft bepaald, dat voortaan het toezigt over de vrouwelijke gevangenen, zoo veel mogelijk, zal worden opgedragen aan vrouwen, onder den naam van bewaarsters, op welke, ten opzigte van hare bezoldiging en verdere voordeelen, de verstrekking van kleedingstukken uitgezonderd, de bepaling omtrent de bewaarders der 2de klasse in de strafgevangenissen van toepassing wezen zullen.

— Hier staan de zaken treurig. — De Staten-Generaal hebben, zoo als te verwachten was, verklaard, dat grondwettig de grondwet moest worden veranderd; dit is een antwoord, meer aan den Heer *D. Donker Curtius*, dan aan den Koning. Zij hebben gezegd; wij zitten hier en willen er blijven, wettig of niet; verstaat het wel, gij die meenen mogt, dat wij onbevoegd zijn, wij zullen het niet eens onderzoeken; beter dan het regt is het bezit. — Evenmin als nu die Staten-Generaal zich zelven afvallen, zullen de Staten der provinciën het doen. — Al kregen de 55, zoo als de Heer *Donker Curtius* ze noemt, het in hun hoofd, het staten toestel te dooden en andere verkiezingen te maken, — waaraan misschien wel 5 van de 55 een oogenblik hebben gedacht, — dan zullen de Staten wel een dubbeldtal zenden, hetwelk zal zeggen: niet alzoo. Doch, bekommer er u niet over, zoo ver zal het niet eens komen. — Met het budjet en de leening staat het ook opperbest; er is bij de kamer ingekomen eene verzegelde memorie; die memorie, heeft men gezegd, ontwikkelt alles; de zaken in de Oost, het te kort, de toekomst vol van heerlijke vooruitzigten; — als gij die memorie hebt gelezen, dan zult gij alle 55 zeggen: ja en amen, maar eene conditie, de memorie blijft geheim; die ze leest, zal het bewaren als een geheim; hij zal geen woord reppen of roeren van hetgeen hij heeft gelezen, want als hij het deed, dan zouden de Engelschen het weten, en dat zoude schrikkelijk zijn. — Met deze nieuwerwetsche openbaarheid in de financiën zijn drie vierde der leden zeer in hunnen schik; die drie vierde zullen dus niet discuteren en het andere vierde zal in de lucht schermen. — Het geheim, dat is het ware; ook wordt ten sterkste aanbevolen, om bij de herziening der grondwet de deuren der kamer te sluiten, of wel het spraakvermogen aan de leden te benemen. — Er zijn er, — maar dat zijn revolutionairen; — die zeggen: achtervolgens is meer uitgegeven dan was toegestaan, en dat bedraagt 56 millioenen: dat is verteerd, dat heeft iemand geleend aan het Gouvernement, dat niet leenen mag zonder toestemming der Staten-Generaal, dus aan eenen onbevoegde, aan eenen minderjarige, dat raakt ons niet. Andere zeggen: als er iemand verantwoordelijk in Nederland is, dan is die voor de verteerde 56 millioenen, welke niet ware toegestaan, aansprakelijk, maar dat alles zijn woorden in den wind; het is immers zulk een rare tijd geweest; wie konde alles aan die Kamers vragen? Daarbij hare bevoegheid wordt betwist, welnu laat ze dan zijn nul voor het verledene en iets voor de toekomst, dat klinkt toch even zoo goed als omgekeerd. — Intusschen raken de 55 onder al dat gebabbel soms in den drang; het is nog al aardig, zegt de een, alle jaar zoo veel leenen, om een budjet te maken dat geen budjet was; kijk eens, zegt een ander, ze vonden alles zoo duur, ze konden het maar eventjes van hun hart krijgen om het toe te staan; als een cent meer was gevraagd, ze zouden hebben gezegd neen; en nu de aap komt uit den mouw, — de staart zit er misschien nog in — nu is er het eene jaar door het ander zoo wat zeven millioenen meer verteerd, dan was toegestaan; maar waartoe dan al die praatjes alle jaar, en die geprangde gewetens, en een budjet, en eene rekenkamer? De 55 zullen er zich intusschen gemakkelijk over troosten, daar zulke babbelaars geen begrip hoegenaamd van staatkunde hebben; en als ik boven zeide, dat de zaken treurig stonden, dan is het, omdat zij, die betalen, thans bijna zoo hoog het woord durven voeren, als zij die betaald worden! Het is gruwelijk zoo zonder zending, dat is zonder tractement, over alles mede te praten. — *O tempora, o mores!*

— Bij het eindigen der voortreffelijke redevoering ll. Zondag avond door den Predikant *Timmers Verhoeven* in de Groote Kerk alhier gehouden, werd door een der aandachtige toehoorders op het alleronverwachts *luidkeels* uitgeroepen, »*zeg dit aan den Burgemeester en den Pastoor!*" Daar de Kerk gestampt vol was, kan men zich ligtelijk voorstellen, dat zulks eene algemeene opschudding heeft te weeg gebragt, en aller oogen gerigt werden naar den onrustige, die op zulk eene onvoegzame als zonderlinge wijze de godsdienstoefening verstoorde. Men verneemt thans echter, dat deze persoon sedert eenigen tijd aan eene ligte graad van verstandsverbijstering is laborerende.

VLISSINGEN, *den 6. November.* Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden*, is den 15 October te Gibraltar aangekomen, en met een salut van 21 schoten ontvangen.

— Aan de respective Heeren Gouverneurs is bij ministeriële aanschrijving te kennen gegeven, dat de Minister er bezwaar in vindt, dat voortaan niet als belastbare staldienst worde aangemerkt de dienst, in betrekking tot paarden van landbouwers, buiten de gunstige bepalingen verkeerende van artikel 18, § 1, der wet op het personeel, doch welke paarden vallen in den term van artikel 20, § 4 *b*, mits zij, die paarden houden, wezenlijk behooren tot den boerenstand.

— Men meldt uit Kampen dd. 2 November: Om zich een denkbeeld te maken van de laagte des waters dient, dat men van den wal beneden de brug 114 schreden droogvoets in den IJssel kon gaan, en dat van het Eiland af, zoo ver het oog reikt, ll. Vrijdag stuivend zand in plaats van water te zien was. Eergisteren hebben jongens, in den IJssel loopende, er drie kogels van 36 pond uitgehaald, die zeker in de laatste vier-en-twintig jaren niet geschoten zijn.

— Uit Harderwijk schrijft men van den 2 November: «Heden zal van hier te water naar het Nieuwe Diep vertrekken een detachement, sterk 120 onderofficieren, korporaals en manschappen, ten einde aldaar over te gaan aan boord van het schip *Admiraal Jan Evertsen*, om met dien bodem naar Java te worden overgebragt. Het bevel over dit detachement is opgedragen aan den van verlof naar Indië terugkeerenden Kapitein *Gerritsen*; zijnde tot medegeleiders bestemd de 2e Luitenants *Hashez* en *van Wely*, mitsgaders de officier van gezondheid 3e klasse *Baumann*.

— Tot en met den 31 October zijn op den ijzeren spoorweg vervoerd 49,592 personen, waarvan de vrachtpenningen hebben opgebragt ƒ 27,716.

Mengelingen.

HET KONINGSBIER.

De voorstanders der matigheid mogen somtijds in hunnen ijver te ver gaan: hun doel is goed, zoolang het tegen het misbruik gerigt is. Het misbruik van sterken drank is een vloek, die op het land ligt; ieder, die het er wel mede meent, is verpligt er tegen te waken. Dit heeft voor weldenkende menschen geen betoog noodig. Maar wil men de schadelijke jenever als volksdrank verdrijven, men moet er den arbeid iets anders voor in de plaats geven, dat hem even zeer verkwikt en versterkt, als den welhebbende zijn glas wijn, die dit meestal minder noodig heeft, dan de sober gewende en tot sterke inspanning geroepen daglooner zijn teug jenever. Het is onbarmhartig en wreed, hem deze te ontnemen en er niets voor in de plaats terug te geven. Tot zulk een surrogaat stelt de Heer *J. Bakker*, in een stukje: *het Koningsbier voorgesteld als volksdrank*, in deze dagen te Arnhem bij *Is. An. Nyhoff* uitgegeven, eene door hem uitgevondene en door Z. M. geoctroijeerde soort van bier voor. Hij heeft het octrooi gevraagd ook om deze reden, dewijl kooper en verkooper verzekerd moeten zijn van deszelfs bestendige gelijkheid van bestanddeelen, indien het onder eenen bepaalden naam, als volksdrank in den handel zal gebragt worden. Ware het ieder geoorloofd, het door hem zoo genoemde Koningsbier te maken en te verkoopen, men zoude spoedig zoo vele variatiën verkrijgen als in het gewone bier, hetgeen men niet ontkennen kan, dat somtijds ook met schadelijke bestanddeelen vermengd wordt. Het geheele doel zou daardoor gemist worden. De Heer *Bakker* noemt zijn bier 1° Gezond. Het is door de provinciale Commissie van geneeskundig toevoorzigt in Gelderland onderzocht en goedgekeurd. 2° Smakelijk. De smaken verschillen zeker, maar om aan de verschillende smaken te voldoen, is het, wat de kleur betreft, verdeeld in wit, geel en bruin, en wat de kracht betreft, in vijf soorten, zoodat men uit de versche bieren de keus heeft tusschen vijftien soorten. Van elke dezer soorten een gedeelte opgelegd zijnde, verkrijgt men, na eenigen tijd, vijftien soorten belegen bier, en nog later vijftien soorten oud bier, zoo dat men eindelijk de keuze zal hebben tusschen vijf en veertig soorten, ruimte genoeg, om te mogen verwachten, dat er eene of meer soorten zijn zullen, die aan den smaak voldoen. 3° Goedkoop. Dit is altijd betrekkelijk en voor weinig heeft men weinig. De schrijver gelooft, dat het best zal zijn, het dunne Koningsbier te leveren voor ƒ 4 het Nederlandsche vat, en tegen 4 centen de kan. Maar de kracht en prijs kunnen even zeer worden vermeerderd als verminderd. 4° Vrij van belasting. Het is noch wijn, noch bier, en dus niet onderhevig aan belasting. Het is een tusschending, op hetwelk noch eene Wet op de wijnen noch op de bieren toepasselijk is. 5° Algemeen verkrijgbaar. De fabrijk, onder de firma van *Bakker* en *Dirks*, is gevestigd te Bergen-op-Zoom, zeker geene gunstige ligging voor de algemeene verkrijgbaarheid; maar men zal die bevorderen door eene vrachtvrije levering voor de wal van alle zulke plaatsen, werwaarts daar eene directe scheepsgelegenheid is. 6°. In noegzame hoeveelheid voorhanden. De inkomende stellingen zullen den maatstaf aanwijzen, naar welke de inrigting zal uitgebreid worden. Mogt het al meen verlangen de uitgestrektheid van het lokaal boven gaan, dan zal eene afdeeling van dit be naar een ander gedeelte van het vaderland worden gebragt.

Zie daar den inhoud van het stukje. Ten slotte een tarief der prijzen, die, voor 1 Nederl. vat 100 kannen, van ƒ 4 tot ƒ 11 opklimmen. Een proeven dezer vijftien soorten met de kruiken en mand is voor ƒ 3 te verkrijgen. — Wij zullen wat er van deze onderneming komt. Het geldt gelijk met andere zaken: beproeft alle dingen en houdt het goede. (*Deventer Courant.*)

Zeetijdingen.

VLISSINGEN, *den 6. November.* Sedert den 4. dezer alhier ter Reede gekomen:

Voor Gend bestemd:

De Onderneming, L. Cornelis, van Londen, met suiker; *meat*, C. Nusso, van Villa Nova, met vijgen.

Voor Antwerpen bestemd:

Dapper, J. Bell; *de Schaepherder*, P. Gerbrandt, beide van den, met stukgoederen; *the Alert*, J. Clark, van New-Castle steenkolen; *l'Argus*, F. Houssaye, van Havre de Grace, m den; *the Peace*, R. Breckon; *Zetilla*, R. P. Monkman, be Londen, met ajilazap; *Sirius*, L. Davis, van Mallaga, met *Caroline*, J. F. Smit, van Lissabon, met zout.

Van Gend zijn gezeild:

Reiche freifrau Louise, C. C. Lindeboom, naar Varel, m chanique goederen; *Jungfrau Martha*, J. J. Mulder, naar burg, met suiker.

BATH, *den 4. November.* Van den 27 October tot en met 2 November zijn bij het kantoor van Expeditie en eerste alhier binnengekomen 26 schepen, als: 5 met koffij en st deren, 4 met steenkolen en stukgoederen, 3 met houtwa potaarde, 1 met boekweit, 12 met zinksteen, 1 met wij diverse. En uitgevaren 16, als: 4 met boom en veldvr 4 met bokking en traan, 2 met haardasch, 2 met tufstee met hoepen en steen, 1 met kaas en zaad, 1 met b lijnzaad; — waarvan 30 onder Nederlandsche en 12 onder gische vlag.

— De Deensche sloep *Concordia*, kapitein *J. C. Bastiani*, Stettin, met tarwe naar Amsterdam, is, volgens brief van van den 31. October, toen aldaar achter de Wester gestr de kapitein daarbij verdronken, doch de overige equipagie, staande uit twee man, gered; men hoopte bij bedaarder een gedeelte der lading te zullen bergen.

Advertentien.

Ter Drukkerij van P. WEDTS DE SWART.